

Agitationsmiddel i Hænde, og de skal nok vide at benytte det, saa godt de kan. En saadan Fremgangsmaade kan sandelig ikke bidrage til at styrke den danske Front i Sønderjylland. Under Fremmedherredømmet kunde Sønderjyderne ikke bruges i offentlige Embeder, undtagen hvis de vilde, eller tilsyneladende vilde, fornægte deres Nationalitet.

Ser vi hen til Besættelsen af Inspektørstillingen paa Krigsinvalideskolen i Sønderborg, ser vi, at Sønderjyder heller ikke her kan bruges, omendskønt denne Plads har været besat, ganske vist ikke med nogen Inspektør, men med en Kontorist i 2 Aar. Ja, selv Stillingen paa Skolen som Maskinpasser, altsaa Fyrbøder, skulde besættelse med en Mand fra det gamle Land herovre fra. Jeg mener, at hvis der er dygtige Kræfter paa den Egn, hvor en saadan Plads er ledig, saa bør man tage disse, særlig naar man ved, hvorledes Sønderjyderne har lidt under Fremmedherredømmet.

Men hvad der særlig har fremkaldt Røre og Uro, er den store Invasion af tyske Tjenestefolk i denne Tid, hvor der er henved 40 000 arbejdsløse. Skatteyderne staa lige saa fuldt som Arbejderne uforstaaende overfor dette, thi Invasionen øger Arbejdsløsheden, men den gavner samtidig Tyskerne dernede. Hvem havde tænkt sig, at man godt 2 Aar efter Genforeningen skulde gøre den sørgelige Opdagelse, at mange af vore gode danske Landmænd i Sognene langs den nye Grænse havde faaet en saa stor Kærlighed til Tyskerne, at de nu foretrækker tyske Tjenestefolk fremfor danske. Man finder vel selv, at det er mindre tiltalende af Folk, der i Tide og Utide brovter med deres danske Sindelag. Derfor søger de at dække over deres Fremfærd ved at tale om Mangel paa Arbejdskraft, men det svarer jo ikke til Virkeligheden, thi November Skiftedag viste, at Tilbudene var langt større end Efterspørgselen. Nej, lad os tage Tyren ved Hornene og sige Sandheden: Grunden er ene og alene den, at de tyske Tjenestefolk kan faas for fra 10 Kr. om Maaneden, en Løn, som vore hjemlige Tjenestefolk selv med den bedste Vilje ikke kan eksistere for. Og den tyske Strøm gaar videre ud over Sognene langs Grænsen. Selv et Blad som „Dybbøl-Posten“ skriver: „Til 1. November er der ikke kommet saa faa tysktalende Tjenestefolk syd fra til de forskellige Sogne, baade Karle og Piger; vore egne Folk har af den Grund ondt ved at faa Arbejde, og dette Forhold vækker megen Bitterhed.“ Ja, det er gaaet saa vidt, at man nu i de tyske

Blade dernede kan finde Annoncer, hvor tyske Tjenestepiger tilbyder sig, og for at Husbonden ikke skal faa nogen Vanskelighed, hedder det i Parentes i Annoncerne: „Pass vorhønden“. „Hejmdal“ henviser ligeledes til Faren: „Disse tysktalende Tjenestefolk maa ikke tage Plads Nord for Kongeaalen, men kun i de sønderjydske Landsdele. De fleste bliver i de to sydlige Amter. Det første Pasvisum gælder for 6 Maaneder, men langt over Tusinde, hvis Pasvisum var udløbet i Foraaret, har faaet det forlænget og er blevet i de sønderjydske Landsdele, men Tilstrømningen vokser. Vi staa nu overfor et overordentlig stærkt Pres Syd fra. Saaledes er Stillingen, og den er umulig.“ Selvfølgelig er det Kronen, der lokker under de sørgelige Valutaforhold i det tyske Rige. Lønsspørgsmaalet har mellem vore egne Tjenesteforhold og Husbonden i Sønderjylland altid kunnet ordnes uden Trediemands Indblanding ved gensidig Forstaaelse; de har ikke kendt og for største Delen kender de endnu den Dag i Dag ikke noget til Organisation.

Jeg skal meddele nogle Tal om Lønforholdene i de sønderjydske Landsdele, Tal, som jeg fik ved Henvendelse til en Fæstemand i Haderslev. Efter dette var Lønnen for en Avlskarl 300 Kr. for Vinteren og for et Aar 700 Kr., for en Andenkarl 200—250 Kr. for Vinteren og 500—550 Kr. for hele Aaret; Malkerøgttere lønnes gennemgaaende efter Koantallet, der var en, der fik 180 Kr. paa egen Kost for at passe en Besætning paa 35 Stkr. Kvæg; desuden fik han naturligvis Naturalier; Malkepiger faas for 50—60 Kr. om Maaneden, Køkkenpiger for 45—50 Kr., Stuepiger for 40 Kr., Barnepiger for 20 Kr.; Dagejere paa Landet faar 2, 3 à 4 Kr. om Dagen samt Kosten. Den 1. Maj oversteg Tilbudene allerede Efterspørgselen, men de var langt større ved November Skiftedag. Derfor er det ikke overensstemmende med Sandheden, naar der tales om Mangel paa Tjenestefolk, oplyser Fæstemanden. I Haderslev Amt foretrækker vore Landmænd dog den hjemlige Arbejdskraft, derimod ser man, at Folk i Aabenraa og Sønderborg, endda fremtrædende Embedsmænd, har tyet til tyske Tjenestefolk, skønt der er nok af danske. I 56 Aar har Folk af alle Samfundsklasser indenfor den dansksindede Befolkning i Sønderjylland staaet Ryg imod Ryg i Kampen for Bevarelse af Danskheden og den hjemlige Arne, og nu saa kort Tid efter Genforeningen skal en Del af Landets Børn paa Grund af de sørgelige Valutaforhold i Tyskland tvinges til at forlade den hjemlige